

רע"פ 4798/13 - שלמה נחום נ' מדינת ישראל

רע"פ 4798/13 - שלמה נחום נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 4798/13

שלמה נחום

נגד

מדינת ישראל

בית המשפט העליון

[04.07.2013]

כבוד השופט א' שהם

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, מיום 27.6.2013, בעפ"ת 47187-05-13, שניתן על-ידי כב' השופט ר' בן-יוסף בשם המבקש - עו"ד אשר ארבל

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו, בעפ"ת 47187-05-13 (כב' השופט ר' בן-יוסף), מיום 27.6.2013, במסגרתו נדחה ערעורו של המבקש על העונש שהושת עליו בבית משפט השלום לתעבורה בתל אביב (להלן: בית המשפט לתעבורה), בתת"ע 23834-09 (כב' השופט ע' נהרי), מיום 10.4.2013. כתב האישום וההליכים הקודמים בעניינו של המבקש
2. המבקש הואשם בכך שהתיר לחברתו לנהוג ברכב שבבעלותו, מבלי שזו החזיקה ברשיון נהיגה, בניגוד לסעיף 10(ב) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] (להלן: פקודת התעבורה), ומבלי שהיתה ברשותה פוליסת ביטוח תקפה, בניגוד לסעיף 2(א) לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970.
- בתחילה, כפר המבקש באשמתו, ואולם טרם שהחל שלב ההוכחות במשפטו, הוא הודה במיחוס לו, והורשע בבית משפט השלום בביצוע העבירות המנויות בכתב האישום.
3. במסגרת גזר הדין, נתן בית משפט השלום את דעתו לעובדה כי חברתו של המבקש היתה חיילת משמר הגבול במדים, וכי המבקש ראה אותה, לא אחת, נוהגת ברכבים משטרתיים, ומשום כך הניח ב"סוג של מידה מתונה של עצימת עיניים" כי היא מחזיקה ברשיון נהיגה. מנגד, שקל בית המשפט את חומרת העבירה, שעניינה התרת נהיגה לגורם שאינו מורשה לעשות כן, והצביע על הסיכון הרב העשוי להגרם לנהג עצמו ולבריות הסובבות אותו, בגין ביצוע עבירה זו. כמו כן, זקף בית המשפט לחובתו של המבקש את עברו התעבורתי "שאינו כה תקין".

- לאחר שבית משפט השלום איזן בין השיקולים השונים, נגזרו על המבקש העונשים הבאים: קנס בסך 2,000 ₪ או 40 ימי מאסר תמורתו; פסילת רשיון נהיגה בפועל לתקופה של שלושה חודשים; פסילת רשיון נהיגה לתקופה של שלושה חודשים על תנאי, לבל יעבור המבקש, במשך שלוש שנים, אחת מהעבירות בהן הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או השניה לפקודה התעבורה; התחייבות כספית בסך 5,000 ₪, לפיה המבקש לא יעבור במשך שלוש שנים עבירה מן העבירות בהן הורשע.
4. בית משפט השלום עיכב את תחילת ריצוי עונש הפסילה בפועל עד ליום 30.5.2013, והמבקש ערער על גזר דינו לבית המשפט המחוזי בתל אביב, בבקשה לבטל או להקל בעונש הפסילה, אשר הושת עליו.
5. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים, קבע בית המשפט המחוזי בפסק דינו, כי בית משפט לתעבורה נתן משקל נכבד לנסיבות המקלות בעניינו של המבקש, ובעיקר לעובדה כי הנהגת ברכב היתה "אשת חוק", אשר נהגה בעבר ברכבים משטרתיים, לנגד עיניו של המבקש. אף בראי נסיבות אלו, כך הובהר, העונש אשר הושת על המבקש הינו מידתי ו"איננו חמור כלל ועיקר", ועל כן, אין כל הצדקה להתערב בו. לפיכך, נדחה ערעורו של המבקש, והוא נדרש להפקיד את רשיונו בבית המשפט לתעבורה ביום 1.8.2013.
- מכאן הבקשה שלפניי.
הבקשה
6. לשיטתו של בא כוח המבקש, ההליכים הקודמים בעניינו מעוררים שאלה בדבר חובתו של בעל רכב לברר האם הנוהג ברכבו מחזיק ברשיון, ובנוגע להיקפה של חובה זו, לשם הרשעתו בעבירה לפי סעיף 10(ב) לפקודת התעבורה. שאלה זו, כך נטען, הינה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים, ומשכך יש להעניק לו רשות לערער על פסק דינו של בית המשפט המחוזי. המבקש הדגיש בבקשתו כי הנהגת ברכב, שוטרת מג"ב, היתה חברתו לחיים, מזה חודשים ארוכים, והשניים אף תכננו את עתידם המשותף, יחדיו. לאורך תקופה זו, ומשחברתו הגיעה למפגשיהם המשותפים כשהיא נוהגת בכלי רכב משטרתיים, הוא לא ידע כי היא אינה מחזיקה ברשיון נהיגה, ועל כן התיר לה להשתמש ברכבו. לאור טענות אלו, עתר המבקש לקבל את בקשתו, ובעקבותיה, להתערב בעונש הפסילה בפועל, אשר הושת עליו בבית המשפט לתעבורה.
- דיון והכרעה
7. הלכה מושרשת היא כי בקשת רשות לערער לבית משפט זה תתקבל במקרים חריגים בלבד, ורק אם הבקשה מעוררת שאלה בעלת חשיבות ציבורית או משפטית נכבדה, החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים לבקשה, או בנסיבות בהן מגלה הבקשה חשש לעיוות דין בעניינו של המבקש (רע"פ 4291/13 אדרי נ' מדינת ישראל (1.7.2013); רע"פ 3746/13 אורן נ' מדינת ישראל (26.6.2013); רע"פ 3525/13 אבולפיה נ' עיריית תל אביב (24.6.2013)).

זאת ועוד, בית משפט זה חזר קבע, ובכך אין כל חידוש, כי בקשת רשות ערעור אשר נועדה להשיג על חומרת העונש בלבד, תתקבל לעיתים נדירות ביותר, ורק בנסיבות בהן גזר דינו של המבקש סוטה באורח ניכר ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות מאותו הסוג, או כאשר נפלה בגזר הדין טעות מהותית (רע"פ 3385/13 דימטשטיין נ' מדינת ישראל (29.5.2013); רע"פ 2258/13 מאירוב נ' מדינת ישראל (30.4.2013); רע"פ 2742/13 עיסא נ' מדינת ישראל (28.4.2013)).

8. לאחר שעיינתי בבקשה ובצרופותיה הגעתי לכלל מסקנה, כי יש לדחותה. חרף העובדה כי המבקש עטף את בקשתו באצטלה של סוגיה בעלת חשיבות ציבורית או משפטית רחבת היקף, קשה להשתחרר מהרושם, כי, הלכה למעשה, מדובר בבקשה לבחון, זו הפעם השלישית, את שאלת מודעותו של המבקש להעדף רשיון הנהיגה של חברתו, במועדים הרלוונטיים, ואת השלכותיה על גזר דינו. בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי אין מטרתו של הליך זה לשמש מעין "מקצה שיפורים" לערעור שהוגש על-ידי המבקש (רע"פ 2212/13 דבש נ' מדינת ישראל (9.5.2013); רע"פ 2470/13 פרוגה נ' מדינת ישראל (5.5.2013)), והבקשה לרשות ערעור אינה האכסניה הראויה לדיון בטענות "ערעוריות", אשר נבחנו על ידי ערכאות משפטיות קודמות (רע"פ 3034/13 לוי נ' מדינת ישראל (5.5.2013); רע"פ 74/13 חלידו נ' מדינת ישראל (17.3.2013)).

למעלה מן הדרוש, אבהיר כי העבירה לפי סעיף 10(ב) לפקודת התעבורה הינה עבירה מסוג אחריות קפידה, ועל כן היסוד הנפשי בעת ביצועה אינו טעון הוכחה (רע"פ 4936/12 האני נ' מדינת ישראל (27.6.2012); רע"פ 4184/02 שאול לוי נ' מדינת ישראל (30.6.2002)). בית משפט השלום קבע כממצא עובדתי, ואף שלא היה חייב להדרש לכך, כי המבקש עצם את עיניו, גם אם בדרגה הקלה ביותר, ביחס לעובדה כי חברתו נעדרת רשיון נהיגה, וערכאת הערעור לא מצאה להתערב בקביעה זו, ובצדק. ודוק: העובדה כי בין המבקש לנהגת התנהל קשר זוגי ממושך, והשניים אף "תכננו את עתידם המשותף", כפי שהמבקש פרט בהרחבה בבקשתו, אין בה כדי לשלול את האפשרות הסבירה וההגיונית, לפיה המבקש חשד כי חברתו חסרה רשיון נהיגה, אך הוא לא טרח לברר חשד זה.

כך או כך, במסגרת גזירת הדין, נתן בית משפט קמא משקל משמעותי לעובדה, כי למבקש לא היתה ידיעה פוזיטיבית אודות העדר רשיון הנהיגה של חברתו. אינני סבור, כי גזר דינו של בית-המשפט לתעבורה, לרבות רכיב פסילת הרשיון, סוטה ממדיניות הענישה הנהוגה בעבירות מהסוג בהן הורשע המבקש, באופן המצדיק את קבלת בקשתו. הדברים נכונים ביתר שאת, נוכח העולה מפרוטוקול הדיון בבית משפט לתעבורה, לפיו, לחובתו של המבקש נצברו 20 הרשעות בעבירות תעבורה, על אף שזה מחזיק ברשיון נהיגה רק משנת 2005 (עמ' 11 לפרוטוקול הדיון מיום 21.1.2013, ש' 3-5).

9. בנסיבות אלו, הבקשה נדחית. המבקש יפקיד את רשיונו בבית משפט לתעבורה בתל-אביב, ביום 1.8.2013, כאמור בפסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו.

ניתנה היום, כ"ו בתמוז התשע"ג (4.7.2013).